

Színházlátogatás – Mindaz, ami a függöny mögött van

Szeptember 21-e. Ez a keddi nap is úgy indult számomra, mint az összes többi... öltözködés, reggeli, fogmosás még félálomban, ám a szokásos utam során az iskola felé már nem az aznapi földrajzdolgozat vagy a fizikaházi megoldása foglalkoztatott. Aznap volt ugyanis a Magyar Dráma Napja –rövid világhálón való kutakodás eredményeképpen megtudtam, hogy ilyenkor Madách Imre híres művének, Az ember tragédiájának ősbemutatójára emlékezünk, illetve ennek kapcsán kerülnek előtérbe a hazai színházak, színdarabok.

De mi is az a dráma, és miért lehet fontos nekünk, fiataloknak? Miben más, mint a kultúra többi ága, legyen szó akár irodalomról, festészetéről, vagy éppen a korosztályunkhoz is oly közel álló filmművészetéről? Miközben ilyen és ehhez hasonló kérdésekre kerestem valamiféle megnyugtató választ rengeteg dolog jutott eszembe: magam előtt láttam óvodáskorom talán kedvenc játékeit, az ujjbábokat és a karácsonyra kapott paravánomat. Azt hiszem így kerülünk kapcsolatba először a színházzal, a papás-mamás szerepjátékok, valamint a fantáziánk segítségével megelevenedő tündérek és boszorkányok által. Aztán a szüleimmel közösen látott előadásokra gondoltam, bizonyára nem értettem meg a Tóték-at és a Három nővér végén már a karfára hajolva aludtam az igazak álmát, de valami azért mégis megmaradt bennem, és ez a színház szeretete. Hiszen egy-egy látogatás a teátrumban különleges érzés, a megfelelő ruha kiválasztásának hosszú folyamata, a türelmetlen álldogálás a ruhatár előtt, a hirtelen beálló csend a kezdés pillanatában olyan kis dolgok, amik egyedülállónak teszik az élményt, amit a színházban élhetünk át. Milyen jó is lenne, ha mindenki megtapasztalhatná mindezt...

És itt megszakadt a gondolatmenetem, hiszen ne felejtjük el, iskolába igyekeztem, viszont azzal a reménnyel ültem be a padba az első óra előtt, hogy a délután folyamán még közelebb kerülhetek ahhoz, ami a színházban, és főleg a színpad mögött történik.

Az egri Gárdonyi Géza Színház ugyanis különleges programot szervezett a Magyar Dráma Napja alkalmából az iskolás diákoknak. Színházbejárásra invitáltak minket, és szerencsére hozzánk, a 9.c osztály tanulóihoz is eljutott ez a meghívás a magyartanárunk által. Habár reál tagozatosak vagyunk, párunkat érdekel az irodalom és a színházművészet, így nem is volt kérdés, hogy részt veszünk-e a látogatáson. Társaimból -és persze belőlem sem- hiányzik a versenyszellem, így azt is örömmel láttuk, hogy az eseményhez 3-5 fős csapatok számára meghirdetett vetélkedő is kapcsolódik, és a főnyeremény nem más, mint egy egész éves színházbérlet az osztálynak! Ha nem lett volna elég a szemünk előtt lebegő győzelem, ez a jutalom bizonyára mindannyiunkat kellőképpen ösztökélt, hogy jelentkezünk.

Így is történt, és ezen keddi délutánon–ami már közel se tűnt átlagosnak és szürkének-, 3 óra körül beléptem a színházba. Kifejezetten kellemes látvány fogadott, ami azonnal mosolyt csalt az arcomra. Hozzánk hasonló kisebb-nagyobb diákok egész tömegét pillantottam meg, köztük sok rég nem látott ismerőst is, akikről talán nem is sejtettem, hogy őket is érdekli a magyar dráma. Általános iskolai magyartanárnőm, Zsuzsa néni vidám arca magaslott ki közülök, jó volt ismét látni őt, hiszen neki is köszönhetem, hogy megszerettem az irodalmat és a színházat.

Sok időm azonban nem maradt a beszélgetésre, hiszen alighogy megtaláltam a csapattársaimat kezdetét vette a színházbejárás. Utunk először a színpad alá vezetett, ahol saját szemünkkel figyelhettük meg, hogy hogyan is működik a forgószínpad. Azzal persze már kora ifjú, jobban mondva „kora gyermek” korunkban szembesülnünk kellett, hogy a sokszor hatalmas díszleteket nem valamiféle mágikus erő forgatja el, most pedig láthattuk, hogy milyen komoly gépezet felelős a gyors jelenetváltásokért.

Ezután a zenekari árok következett, ahol egész kellemes volt megállapítani, hogy a zenészek is olyan emberek, mint mi. Ezt a megállapítást pedig nem egy hosszas beszélgetés után vontam le, elég volt egy pillantást vetni a szerteszét heverő falécekre, megvizsgálni a kottalapokat, amik csakúgy, mint a dolgozatok és jegyzetek a saját íróasztalomon rendezett összevisszaságban heverték egymáson.

Ekkor értük el a színpadot, ami már ismerős terep volt mindnyájunk számára, de eddig bizonyára többen láttuk a pódiumot szemből, egy kényelmes székből, és igencsak kevesen akadtak közülünk, akik már álltak is a „világot jelentő deszkákon”. Persze ez is megváltozott pár röpké pillanat alatt, megtapasztaltuk, hogy milyen izgalmas, de egyben furcsa is a reflektorfényben csillogni.

Az alagsor után az emeletet vettük célba, ahol először a balett-termet néztük meg. Itt a kezdeti döbbenettel vegyes csodálkozás után (megláttuk magunkat a tükörben, de egyszerre 3 oldalról!) néhány kulisszatitokba is beavatást nyertünk. Megtudtuk, hogy mikor vannak a próbák, mikor kerül sor az úgynevezett első öltözésre, sőt megnéztünk pár jelmeztervet is.

Egyórás látogatásunk a studiószínpad felderítésével zárult. Nemcsak a nézőteret láthattuk, hiszen felkapaszkodtunk a világosító és a mikrofonkezelő rejtekhelyére is.

A túra fáradalmait kezünkben egy-egy büfében vásárolt üdítővel igyekeztünk kipihenni, azonban épphogy felhőrpintettük az utolsó kortyokat megkezdődött a délután másik izgalmas programja, a beszélgetés a rendezőkkel. A nézőtér színültig megtelt fiatalokkal, egyesek még mindig izgatottan jegyzeteltek, másokon már úrrá lett egy kis fáradtság, ezt azonban bizonyára könnyen legyőzték, hiszen nem minden nap hallhat az ember fia-lánya rendezőket beszélni saját magukról, az általuk színre vitt produkciókról. Öröm volt hallani, hogy őket is érdeklik például a globális problémák, vagy éppen azt, hogy ilyen „nagy emberek” is szeretik a meséket. A következő évadbeli előadások próbáiról készült fényképek jól kiegészítették a rendezők gondolatait, és egyben fel is keltették az érdeklődésünket a darabok iránt. Engem például soha nem izgattak annyira a táncos produkciók, a Requiem-et viszont minden bizalommal szívesen megnézem majd, akár a kis csapatunkkal is, akikkel ezt a különleges délutánt töltöttem.

Ugyanis nemcsak az egri színházat ismertem meg sokkal jobban a 3 óra alatt, hanem az osztálytársaimat is. Megtudtam, hogy ki élvezte leginkább a Csörgess meg! című előadást, vagy éppen azt, hogy melyikőjük balettozott kisebb korában. Néhány újabb választ kaptam tehát a kérdéseimre, amik az iskolába bandukolva fogalmazódtak meg bennem. A színház és a dráma mellett, hogy szórakoztat és kikapcsol egy-két órára, segít megérteni az életet, feldolgozni egy nehézséget vagy éppen közelebb kerülni valakihez.

Egy előadás nyugalmat hozhat, tanácsot adhat, vagy egyszerűen csak segít elfeledni a mindennapjaink egyhangúságát, egy csipetnyi boldogságot ad egy fizikafeladat megoldása után, és egy meglehetősen nehéz történelemdolgozat előtt. Minderre a Gárdonyi Géza Színházban tett látogatás során, illetve ezen fogalmazás megírásának folyamán ébredtem rá (utóbbi mellesleg többit időt igényelt, mint maga a teátrum bejárása). Azt hiszem, ha nincs is meg az összes válasz a kérdéseimre, rengeteg érdekességgel és apró titokkal gazdagodtam, amit ezúton is szeretnék megköszönni.

U.i.: Talán még a fizikát is könnyebb úgy megtanulni, hogy előtte láttam, mekkora gépeket mozgatnak ezen tudomány segítségével, és hogy egy fantasztikus előadáshoz nemcsak tehetséges színészek, érdekes díszletek és szép zenék kellenek, hanem egy pár bonyolult számítás és sok-sok szakember is...

Elekes Iringó

Eger, 2010. szeptember 26.